

Միջազգային գիտական պարբերական

ISSN: 2579 - 2822

ԱԳՐՈԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ

Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան

AGRISCIENCE AND TECHNOLOGY

Armenian National Agrarian University

АГРОНАУКА И ТЕХНОЛОГИЯ

Национальный аграрный университет Армении

1/81 2023

Երևան Yerevan Երևան
2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ագրարային ճարտարագիտություն

Ա.Գ. Թարվերդյան, Ա.Վ. Ալթունյան, Ա.Ս. Գրիգորյան	Պտղատու այգիների պլանետարային հաղորդակով հողամշակ ֆրեզի դինամիկական հետազոտություն	9
---	--	---

Ագրարային տնտեսագիտություն և ագրոբիզնես

Վ.Ս. Ալեքսանյան, Ա.Գ. Մատինյան, Ս.Ն. Շիրոկով, Ի.Ռ. Տրուշկինա	Հացահատիկի արտադրության պետական կարգավորման ուղիները ՀՀ պարենային անվտանգության ապահովման համատեքստում	16
---	--	----

Ագրոնոմիա և ագրոէկոլոգիա

Մ.Վ. Բաղայան, Ա.Շ. Մելիքյան, Տ.Բ. Ալոյան, Ա.Ջ. Սահակյան	Հացազգիների գենետիկական բազմազանության ուսումնասիրությունը սպիտակուցային մարկերների կիրառմամբ	24
Ա.Ա. Գրիգորյան, Ա.Ա. Խալաթյան, Մ.Ա. Սահակյան, Ա.Գ. Հովսեփյան	Ուղղաձիգ լանդշաֆտների կանաչապատման հեռանկարները Երևանում	31
Բ.Ա. Գրիգորյան, Ա.Ի. Օհանյան, Մ.Ն. Միքայելյան, Վ.Ա. Հարությունյան	Օրգանական մշակության պայմաններում աչքերով բեռնվածության ազդեցությունը խաղողի սև արենի սորտի հասունացման դինամիկայի վրա	37
Ա.Մ. Համբարձումյան	Կոտայքի և Գեղարքունիքի մարզերի լեռնամարզագետնային գոտու հազվագյուտ բուսատեսակների քարտեզագրումը GIS միջավայրում	42
Մ.Օ. Հարությունյան, Տ.Բ. Ալոյան	Դոմիկի մի քանի սորտերի ագրոէկոսաբանական հատկանիշների ուսումնասիրումը ԱՀ Մարտունու շրջանի պայմաններում	49

Անասնաբուժական բժշկագիտություն և անասնաբուժություն

Թ.Օ. Բաբախանյան	Առևտրի համար ջնախատեսված վայրերում վաճառվող կաթի և կաթնամթերքի ինֆեկցիոն ռիսկերի գնահատում	55
Վ.Ս. Գեօիլուեան, Մ.Ա. Սարգսյան	Հորթերի կորոնավիրուսով և Էնտերոբակտերիաներով վարակվածության ուսումնասիրությունն Արագածոտնի մարզում	59

Գ.Յ. Գիլոյան, Լ.Գ. Տեր-Իսահակյան, Ն.Ա. Կասումյան	Ձմեռային արածեցմամբ տավարի հուշտին և ֆլեկվի ցեղերի եգ մատղաշի աճեցումը ՀՀ Արմավիրի մարզում	65
Ա.Ռ. Հակոբյան, Վ.Վ. Գրիգորյան, Ս.Վ. Երիբեկյան, Լ.Յ. Գրիգորյան	Բնակլիմայական պայմանների ազդեցությունը հավերի էյմերիոզի տարածվածության վրա ՀՀ Արմավիրի և Արարատի մարզերում	70
Դ.Ս. Նավասարդյան, Հ.Գ. Գրիգորյան, Յու.Գ. Մարմարյան, Մ.Վ. Բաղայան	Ընտրասերման գործոնների ազդեցությունը զաանենյան ցեղի այծերի պտղատվության և նորածին ուլերի կենդանի զանգվածի վրա	75
Հ.Ռ. Վարդանյան	Կենսաէմուլգատորների և <i>L</i> -կարնիտինի օգտագործման արդյունավետության որոշումը բրոյլերների ցածր կալորիականությամբ կերաբաժիններում	81
Ա.Վ. Վարդանյան, Կ.Ա. Սուքիասյան, Է.Ա. Նիկողոսյան, Ժ.Ս. Մելքոնյան	Կովերի գաղտնի մաստիտի կանխարգելման նպատակով ամիլոյոդինի կիրառումը	86

Սննդագիտություն և տեխնոլոգիա

Հ.Գ. Բատիկյան, Ս.Ս. Միրզաբեկյան, Ն.Ա. Հարությունյան, Ա.Չ. Փեփոյան	Կաթնաթթվային նոր պրոբիոտիկային շտամների հիման վրա ստացված յոգուրտների կենսաանվտանգության մի շարք ցուցանիշներ	91
Ն.Վ. Յավրույան, Վ.Ա. Կարապետյան, Ե.Խ. Գոմցյան, Ի.Ա. Միրումյան	Երկրորդային հումքից մրգաբանջարեղենային փոշիների ստացման մեթոդների մշակում և օգտագործում այրային հրուշակեղենի արտադրությունում	97
Ա.Ա. Պետրոսյան	Մարենու CO_2 -լուծազատվածքի ելքն ըստ հումքի մանրացման աստիճանի և կիրառումը հրուշակեղենի արտադրությունում	103
Դ.Ա. Պիպոյան, Է.Վ. Պողոսյան, Ս.Ա. Ստեփանյան, Մ.Ռ. Բեգլարյան	Երևանի բնակչության կողմից բրնձի սպառման արդյունքում աֆլատոքսին <i>B1</i> միկոտոքսինի ներգործության գնահատում	107

СОДЕРЖАНИЕ

Аграрная инженерия

А.П. Тарвердян, А.В. Алтунян, А.С. Григорян	Динамическое исследование механизма планетарного привода садовой почвообрабатывающей фрезы	9
---	--	---

Аграрная экономика и агробизнес

В.С. Алексанян, А.Г. Матинян, С.Н. Широков, И.Р. Трушкина	Пути государственного регулирования зернового производства в контексте обеспечения продовольственной безопасности РА	16
--	--	----

Агрономия и агроэкология

М.В. Бадалян, А.Ш. Меликян, Т.Б. Алоян, А.Дж. Саакян	Изучение генетического разнообразия злаковых с применением белковых маркеров	24
А.А. Григорян, А.А. Халатян, М.А. Саакян, А.Г. Овсепян	Перспективы озеленения вертикальных ландшафтов Еревана	31
Б.А. Григорян, А.И. Оганян, М.Н. Микаелян, В.А. Арутюнян	Влияние нагрузки глазками кустов винограда сорта "сев арени" на динамику его созревания в условиях органического возделывания	37
А.М. Амбарцумян	Картографирование в среде GIS редких видов растений горно-луговой зоны Котайкской и Гегаркуникской областей	42
М.О. Арутюнян, Т.Б. Алоян	Оценка агробиологических показателей некоторых сортов кабачков в условиях Мартунинского района Республики Арцах	49

Ветеринарная медицина и животноводство

Т.О. Бабаханян	Оценка инфекционных рисков молока, реализуемого в не предусмотренных для торговли местах	55
В.С. Геогулян, М.А. Саргсян	Изучение зараженности телят коронавирусом и энтеробактериями в Арагацотнской области	59

Г.А. Гилоян, Л.Г. Тер-Исаакян, Н.А. Касумян	Выращивание телок пород голштинская и флекви на зимних пастбищах Армавирской области РА	65
А.Р. Акопян, В.В. Григорян, С.В. Ерибекян, Л.Г. Григорян	Влияние природно-климатических условий Армавирской и Араратской областей РА на распространенность эймериоза у кур	70
Д.С. Навасардян, А.Г. Григорян, Ю.Г. Мармарян, М.В. Бадалян	Влияние селекционных факторов на плодовитость козematок и живую массу новорожденных козлят зааненской породы	75
А.Р. Варданян	Определение эффективности использования биоэмульгаторов и <i>L</i> -карнитина в низкокалорийных рационах бройлеров	81
А.В. Варданян, К.А. Сукиасян, Э.А. Никогосян, Ж.С. Мелконян	Применение амилоидина с целью профилактики скрытого мастита у коров	86

Продовольственная наука и пищевые технологии

А.Г. Батикян, С.С. Мирзабекян, Н.А. Арутюнян, А.З. Пепоян	Ряд показателей биобезопасности йогуртов, полученных на основе новых штаммов молочнокислых пробиотиков	91
Н.В. Явруян, В.А. Карапетян, Е.Х. Гомцян, И.А. Мирумян	Оценка риска воздействия токсичных элементов при потреблении производимого в Армении картофеля	97
А.А. Петросян	Зависимость выхода CO_2 -экстракта шиповника от степени измельчения сырья и его применение в кондитерском производстве	103
Д.А. Пипоян, Е.В. Погосян, С.А. Степанян, М.Р. Бегларян	Оценка воздействия на здоровье афлатоксина <i>B</i> ₁ в результате потребления риса населением Еревана	107

CONTENTS

Agricultural Engineering

- A.P. Tarverdyan,
A.S. Grigoryan,
A.V. Altunyan
- Dynamic Study of Planetary Drive Mechanism in the Orchard Rotary Tiller 9

Agricultural Economics and Agribusiness

- V.S. Aleksanyan,
A.G. Matinyan,
S.N. Shirokov,
I.R. Trushkina
- State Regulation Ways for Grain Production in the Context of Ensuring RA Food Security 16

Agronomy and Agriecology

- M.V. Badalyan,
A.Sh. Melikyan,
T.B. Aloyan,
A.J. Sahakyan
- Study of Genetic Diversity of Cereals Using Protein Markers 24
- A.A. Grigoryan,
A.A. Khalatyan,
M.A. Sahakyan,
A.G. Hovsepyan
- Prospects of Gardening Vertical Landscapes in the Yerevan City 31
- B.A. Grigoryan,
A.I. Ohanyan,
M.N. Mikayelyan,
V.A. Harutyunyan
- The Effect of Bud Loading on the Ripening Dynamics of Sev Areni Grape Variety in Conditions of Organic Farming 37
- A.M. Hambardzumyan
- Mapping of Rare Plant Species in the Mountain Meadow Zone of Kotayk and Gegharkunik Regions in the GIS Environment 42
- M.O. Harutyunyan,
T.B. Aloyan
- Assessment of Agrobiological Characteristics of Some Marrow Squash Varieties in Conditions of Martuni Region of Artsakh Republic 49

Veterinary Science and Animal Breeding

- T.O. Babakhanyan
- Assessing the Infectious Risks of Milk Sold in Locations not Intended for Trade 55
- V.S. Geogulyan,
M.A. Sargsyan
- The Study of Calves Infection Rate with Coronavirus and Enterobacteria in Aragatsotn Region 59

G.H. Giloyan, L.G. Ter-Isahakyan, N.A. Kasumyan	Raising Heifers of Holstein and Fleckvieh Cattle Breed through Winter Grazing in the RA Armavir Region	65
A.R. Hakobyan, V.V. Grigoryan, S.V. Yeribekyan, L.H. Grigoryan	The Effect of Environmental Conditions on the Prevalence of Chicken Eimeriosis in the RA Armavir and Ararat Marzes	70
D.S. Navasardyan, H.G. Grigoryan, Yu.G. Marmaryan, M.V. Badalyan	The Effect of Breeding Factors on the Fertility of Saanen Goat Breed and the Live Weight of Newborn Yearlings	75
H.R. Vardanyan	Identifying the Effectiveness of Bio-Emulsifier and <i>L</i> -Carnitine Application in Low-Calorie Diets for Broilers	81
A.V. Vardanyan, K.A. Sukiasyan, E.A. Nikoghosyan, Zh.S. Melkonyan	The Use of Amyloyodin for the Prevention of Latent Mastitis in Cows	86

Food Science and Technology

H.G. Batikyan, S.S. Mirzabekyan, N.H. Harutyunyan, A.Z. Pepoyan	A Number of Biosafety Indicators of the Yoghurts Produced on the Basis of New Lactic Acid Probiotic Strains	91
N.V. Yavruyan, V.A. Karapetyan, YE.Kh. Gomtsyan, I.A. Mirumyan	Developing Fruit and Vegetable Powder Production Methods from the Secondary Raw Material and their Use in the Flour Confectionery Manufacture	97
A.A. Petrosyan	Dependence of the Rose-Hip CO_2 -Extract Yield on the Grinding Degree of Raw Material and its Application in Confectionery Production	103
D.A. Pipoyan, E.V. Poghosyan, S.A. Stepanyan, M.R. Beglaryan	Exposure Assessment of Aflatoxin B1 Through Rice Consumption Among the Yerevan Population	107